PETERKA & PARTNERS

PRÁVNÍ A DAŇOVÉ ASPEKTY PODNIKÁNÍ V RUMUNSKU

Pavla Kopečková Přikrylová

PETERKA & PARTNERS

20.11.2014, Praha

PETERKA & PARTNERS

AGENDA

1. Reforma právních předpisů
2. Korporátní aspekty
3. Nemovitosti
4. Daňový režim
5. Pracovní právo
6. Vymáhání pohledávek
7. Insolvenční řízení

PETERKA & PARTNERS

1. Reforma právních předpisů

PETERKA & PARTNERS

Reforma právních předpisů

- Nedávno přijaté zákoníky: **občanský** (2011)**, občanský soudní řád** (2013)**, trestní zákoník,** a **trestní řád** (2014);
- Novela zákoníku **práce** (2011) pro větší flexibilitu trhu práce a **daňový** zákoník pro jasnější daňové aspekty;
- Měnová politika:
  - ✓ Snížení **klíčové úrokové sazby** z 10.25 v roce 2009 na 3.75 v roce 2014 (tj. Rumunsko dosáhlo klíčové úrokové sazby 2.75 v listopadu 2014);
  - ✓ Dosažení **cenové stability** a zajištění **nízké volatility směnného kurzu**.
- Rozšířený právní rámec pro posílení PPP:
  - ✓ Komplexně **zjednodušené postupy** pro uzavírání PPP;
  - ✓ Usnadnění spolupráce mezi orgány veřejné moci a soukromými investory.
- Zrychlené postupy a transparentnost v přístupu k fondům EU.

2. Korporátní aspekty

PETERKA & PARTNERS

Korporátní aspekty (I)

- Hlavní kategorie **podnikatelských subjektů**:
  - ✓ Obchodní společnosti;
  - ✓ Ekonomické zájmové skupiny a Evropské ekonomické zájmové skupiny;
  - ✓ Osoby oprávněné k podnikání, individuální podniky a rodinné podniky.

- **Joint venture**:
  - ✓ Podnikatelské subjekty bez vlastní právní subjektivity;
  - ✓ Zpravidla omezena na jednu konkrétní transakci nebo na řadu transakcí;
  - ✓ Účastníci přispívají peněžními prostředky a/nebo majetkem za účelem dosažení společného cíle a podílejí se na výsledném zisku a ztrátách

- Nejčastějšími formami podnikání v Rumunsku jsou **společnosti**, převážně ve formě **společnosti s ručením omezeným** a **akciové společnosti**.

Korporátní aspekty (II)

A. **Zřízení nové společnosti** => 5 typů společností:

- ✓ Společnost s ručením omezeným (S.R.O.);
- ✓ Akciová společnost (A.S.);
- ✓ Veřejná obchodní společnost;
- ✓ Komanditní společnost;
- ✓ Komanditní společnost na akcie.

- Připouští se **peněžité i nepeněžité vklady** do základního kapitálu. Peněžité vklady jsou povinné.

PETERKA & PARTNERS

Korporátní aspekty (III)

Informace		S.R.O.	A.S.
Minimální základní kapitál		200 RON => cca 45 EUR	90.000 RON => cca 20.200 EUR (*Vláda může upravit minimální výši podle směnného kurzu za účelem dosažení ekvivalentu 25,000 EUR*)
Společníci (min. – max.)		1 (*speciální pravidla pro jednočlenné S.R.O.*) - 50	2 akcionáři – není stanoven maximální počet
Statutární orgány, státní příslušníci Rumunska nebo cizinci, s neomezeným nebo omezeným oprávněním		Jeden nebo více jednatelů	Jeden ředitel / představenstvo (*lichý počet členů*)
Zajištění	Společnost	Závazky jsou zajištěny majetkem společnosti	
	Společníci	Odpovídají pouze za splacení svého vkladu do základního kapitálu	Odpovídají pouze do výše upsaného vkladu do základního kapitálu

PETERKA & PARTNERS

Korporátní aspekty (IV)

B. Zahraniční společnosti mohou být v Rumunsku aktivní:

✓ Vstupem do obchodních vztahů s **rumunskými partnery** (např. prostřednictvím distribučních smluv nebo smluv o obchodním zastoupení s právnickými nebo fyzickými osobami);

✓ Založením **lokálních poboček**:

- **Organizační složky, agentury, provozovny**: žádná právní subjektivita, podléhají registraci v příslušném živnostenském rejstříku;
- **Obchodní zastoupení**:
  - Nejsou považována za samostatné právní subjekty, podléhají registraci u Ministerstva hospodářství a obchodu
  - Mohou provádět pouze podpůrné činnosti pro mateřskou společnost;
  - Nejsou oprávněna podnikat na vlastní účet.

PETERKA & PARTNERS

Korporátní aspekty (V)

C. Investování do již existujících rumunských společností prostřednictvím fúzí a akvizic

- ✓ Fúze a akvizice mohou vést k hospodářským koncentracím, jsou-li splněny konkrétní podmínky stanovené soutěžním právem;
- ✓ K **hospodářské koncentraci** dojde, pokud:
  - se dvě nebo více původně samostatných společností **sloučí**;
  - jedna nebo více osob, které již kontrolují alespoň jednu společnost, anebo jedna nebo více společností, **získají**, přímo nebo nepřímo, **kontrolu** celé nebo částí jedné nebo více společností;
  - **je vytvořen společný podnik**, který je právnickou osobou trvale vykonávající veškeré funkce samostatné hospodářské jednotky, ale nedosahuje koordinace soutěžního chování buď mezi jejími zakládajícími společnostmi nebo mezi joint venture a zakládajícími společnostmi.

3. Nemovitosti

PETERKA & PARTNERS

Nemovitosti (I)

- Oddělený režim **vlastnického práva k pozemkům a stavbám** (stavba je samostatná nemovitá věc)

- Nabývání vlastnického práva **k pozemkům**:
  - ✓ Občané EU s účinností od 1. ledna 2014 (zemědělské a lesní pozemky);
  - ✓ Od 1990 bylo možné prostřednictvím společností založených dle rumunského práva

- Nabývání vlastnického práva **ke stavbám**
  - ✓ Zahraniční fyzické i právnické osoby mohou nabývat

Nemovitosti (II)

- **Publicita** převodů vlastnictví k **nemovitostem** v katastru nemovitostí:
  - ✓ Převod vlastnického práva uzavřením smlouvy s ověřením před notářem;
  - ✓ Registrace vlastnického práva v katastru nemovitostí – nezbytná pro účinnost vůči 3. osobám;
  - ✓ Po dokončení katastrálních prací pro každé katastrální území budou zápisy práv konstitutivní

- **Pořizování staveb podléhá povolovacím řízením** (územní rozhodnutí, stavební povolení/povolení k odstranění stavby, zápis o dokončení stavby)

4. Daňový režim

PETERKA & PARTNERS

Daňový režim

- **Výhodné daňové podmínky:**
  - ✓ Standardní daň z příjmu právnických osob: fixní sazba 16%;
  - ✓ Standardní daň z příjmu fyzických osob: paušální sazba 16%;
  - ✓ Zvláštní snížená sazba pro mikro-podniky (malé a střední podniky): 3% z obratu.
- Zvláštní snížená sazba DPH **5%** pro **prodej staveb** zahrnutá ve schématu sociální politiky;
- Zvláštní snížená sazba DPH **9%** pro **pekárenské výrobky** (chléb, bagely, pšeničnou mouku, atd.);
- Zvláštní snížená sazba **9%** pro **hotelové ubytování a camping;**
- Pro společnosti s obratem nižším než 500.000 EUR **možnost odvodu DPH** až při obdržení platby za poskytnuté plnění.

Registrace k DPH (I)

- Minimální roční obrat 65.000 EUR;
- Je-li roční obrat nižší než 65.000 EUR => dobrovolná registrace k DPH;
- Přijme-li nebo poskytne-li daňový poplatník (Rumunský /nerezident) intrakomunitární dodávky zboží v Rumunsku => DPH;
- Přijme-li nebo poskytne-li rumunský daňový poplatník intrakomunitární dodávky služeb v Rumunsku => registrace k DPH;
- Nutná registrace i u distančního prodeje, e-shopů

Podnikatelské nástroje (I)

- Možnost **podání daňového přiznání elektronicky;**
- **Výjimky z lokálních daní** pro činnosti v průmyslových a vědecko-technických zónách:
  - ✓ výjimky pro daň ze staveb a z pozemků;
  - ✓ vývojové programy pro infrastrukturu a investice od místní správy;
  - ✓ strukturální fondy pro vývoj a jiné výhody.

Podnikatelské nástroje (II)

- **Odložení DPH** pro materiály, vybavení a připojovací poplatky k veřejným službám v průběhu investičního období;
- Možnost uplatnění **zrychlených odpisů** pro vybavení, počítače a také patenty:
  - ✓ Umožňuje odpis ve výši 50% z daňové hodnoty aktiv společnosti v prvním roce užívání a po zbývající dobu odpočtu lineárními odpisy;
- Kromě zrychlených odpisů existují **speciální nástroje pro výdaje,** vytvořené pro podniky pro výzkum a vývoj:
  - ✓ Dodatečný odpočet ve výši 50% pro způsobilé náklady pro výzkumné a vývojové aktivity, jako jsou stroje a zařízení používaná ve výzkumu a vývoji.

PETERKA & PARTNERS

Jiné daňové nástroje

- **osvobození** pro reinvestované zisky;
- **osvobození** od příspěvku na sociální pojištění pro zaměstnavatele – malé a střední podniky, pokud vytvářejí a udržují nové pracovní příležitosti;
- **osvobození od daně** u mezd vyplácených vývojářům počítačových softwarů;
- **osvobození od dvojího zdanění** v případě smluv o zamezení dvojího zdanění uzavřených s Rumunskem.

PETERKA & PARTNERS

5. Pracovní právo

PETERKA & PARTNERS

Pracovní právo (I)

- **Zaměstnanci:**
  - ✓ Bez pracovních omezení pro příslušníky EU/EHS a Švýcarska;
    - ➢ Do 90 dnů včetně bez formalit;
    - ➢ Nad 90 dnů – osvědčení o registraci.
  - ✓ Pro osoby mimo EU/EHS a Švýcarsko:
    - ➢ Vízum;
    - ➢ Povolení k pobytu;
    - ➢ Pracovní povolení.
  - ✓ Bez omezení ohledně věku nebo národnosti manažerů a statutárních orgánů společnosti;
  - ✓ Zvláštní ustanovení pro zaměstnávání absolventů a handicapovaných osob.

PETERKA & PARTNERS

Pracovní právo (II)

- **Zkušební doba:**
  - ✓ Dle dohody stran => maximálně 90 kalendářních dní pro pozice výkonných pracovníků a 120 kalendářních dní pro manažerské pozice;
- **Kolektivní smlouvy**:
  - ✓ Povinné, s výjimkou podnikání s méně než 20 zaměstnanci;
  - ✓ Mohou být uzavřeny na úrovni společnosti, ve skupině společností, nebo na úrovni průmyslového odvětví.
- **Individuální pracovní smlouvy**:
  - ✓ Plný / částečný úvazek;
  - ✓ Na dobu neurčitou nebo určitou (maximálně 36 měsíců);
  - ✓ Pravidelná pracovní doba: 8 hodin denně, 40 hodin týdně.

PETERKA & PARTNERS

Pracovní právo (III)

- **Příspěvek na sociální zabezpečení**:
  - ✓ Výše příspěvku **zaměstnavatele** může být různá:
    - ➢ Příspěvek na sociální zabezpečení (důchod): 15,8%; 20,8%; 25,8% podle pracovních podmínek;
    - ➢ Fond zdravotního pojištění: 5,2%;
    - ➢ Nemocenská: 0,85%;
    - ➢ Garanční fond: 0,25% z fondu mezd;
    - ➢ Fond pojištění proti nezaměstnanosti: 0,5%
    - ➢ Pracovní úrazy, rizikové pojištění a fond pro nemoci z povolání: 0,15% to 0,85%, podle pracovních podmínek
  - ✓ Příspěvek **zaměstnance** : 32,5%.

Pracovní právo (IV)

- **Skončení pracovního poměru**:
  - ✓ Pracovní poměr může skončit:
    - ➢ **z důvodů souvisejících s osobou zaměstnance** (např. disciplinární důvody, předběžné zadržení (minimálně 30 dní), zdravotní nezpůsobilost, neuspokojivý výkon práce);
    - ➢ **z důvodů nesouvisejících s osobou zaměstnance** (např. zrušení pracovní pozice zaměstnance);
  - ✓ Minimální výpovědní doba v případě výpovědi ze strany zaměstnance:
    - ➢ 20 pracovních dní pro zaměstnance na pozici výkonného pracovníka;
    - ➢ 45 pracovních dní pro zaměstnance na manažerské pozici.

PETERKA & PARTNERS

6. Vymáhání pohledávek

PETERKA & PARTNERS

Získání exekučního titulu

- Podle rumunského práva mohou být vykonány rumunská nebo zahraniční soudní rozhodnutí a rozhodčí nálezy;
- Vykonána mohou být konečná rozhodnutí jiných orgánů s rozhodovací pravomocí;
- Výkon rozhodnutí může být nařízen pouze, pokud **má věřitel exekuční titul:**
  - ✓ Vykonatelná soudní rozhodnutí;
  - ✓ Konečná soudní rozhodnutí;
  - ✓ Exekuční tituly podle zákona (např. leasingové smlouvy, ověřené dokumenty).
- Nemá-li **exekuční titul** => musí získat:
  1. Exekuční titul v **řízení o vydání platebního rozkazu**;
  2. **Konečné soudní rozhodnutí**, které potvrzuje věřitelovu pohledávku vůči dlužníkovi.

Smírné řešení sporu

- Předběžné řízení o **smírném řešení sporu není** při vymáhání dluhu **povinné**.

- Dospějí-li strany k dohodě, mohou se vzájemně vyrovnat bez nutnosti výkonu rozhodnutí.

PETERKA & PARTNERS

Výkon rozhodnutí

- Věřitel vykonavateli předloží návrh na provedení výkonu rozhodnutí;
- O návrhu na provedení výkonu rozhodnutí vykonavatel rozhodne do 3 dní od jeho předložení;
- Soudní poplatek: 20 RON (cca 5 EUR) **za exekuční titul**;
- Po schválení návrhu přistoupí vykonavatel k jednotlivým způsobům výkonu rozhodnutí:
  - ✓ Srážky;
  - ✓ Výkon rozhodnutí postižením movitých věcí;
  - ✓ Výkon rozhodnutí postižením nemovitostí.

PETERKA & PARTNERS

7. Insolvenční řízení

PETERKA & PARTNERS

Přehled

- **Nový insolvenční zákon** (tzn. zákon č. 85/2014 o preventivních insolvenčních řízeních a úpadku)
- Nedostatek dostupných zdrojů k uhrazení **určitých, splatných a případných dluhů** dlužníka;
- **Má se za to, že je dlužník v úpadku**, pokud není schopen plnit své závazky ve výši **minimálně 40.000 RON**;
- **Hlavní účel**: vytvořit kolektivní řízení, které by dlužníkovi umožnilo plnit svoje závazky;
- Úpadek může být **navržen**:
  - ✓ dlužníkem;
  - ✓ třetími osobami, které mají zájem na úhradě co největší části jejich pohledávek.

Možnosti dlužníka

- **Reorganizační plán** sestavený **zvláštním insolvenčním správcem,** který úzce spolupracuje s **insolvenčním správcem**.

A. Je-li reorganizační plán **dobře sestavený a je-li přijat**, může insolvenční řízení trvat **až čtyři roky**;

- ✓ Během reorganizace je **právo dlužníka spravovat své podnikání omezeno na běžné úkony obchodního vedení** nebo **je vázáno na souhlas** zvláštního insolvenčního správce a insolvenčního soudce.

B. **Není-li reorganizace úspěšná**, dlužník vstupuje do **konkurzu a následuje likvidace majetkové podstaty;**

- ✓ Vstupem do konkurzu **ztrácí dlužník právo spravovat společnost**.

PETERKA & PARTNERS

OTÁZKY A ODPOVĚDI

DĚKUJI ZA POZORNOST

Pavla Kopečková Přikrylová, partner
prikrylova@peterkapartners.cz